

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Preumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Poczta-ntu, nadto we wszystkich Poczłowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{25 \text{ Lutego.}}{9 \text{ Marca.}}$

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{24 \text{ Lutego.}}{8 \text{ Marca.}}$

NOWINY DWORU.

W przeszłą Sobotę, 19 Lutego, o wpół do drugiej po południu Osoby składające Dwór CESARSKI, Jenerałowie, Oficerowie Gwardyi, Armii i Flotty, i znakomitsze płci obojej Osoby, zgromadziły się w Pałacu Zimowym dla wykonania przysięgi wierności NAJJAŚNIEJSZEMU CESARZOWI JEGO MOŚCI i JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZOWI. Po odbytej przysiędze wszyscy mieli zaszczyt składać powinszowania NN. PAŃSTWU OBOJGU z powodu wstąpienia CESARZA JEGO MOŚCI na Tron.

OSTATNIE CHWILE W BOGU ZESZŁEGO

CESARZA MIKOŁAJA PAWŁOWICZA. (*)

27-go Stycznia CESARZ Jmć zapadł na gryppę; ale nie przestawał, jak zwykle najczynniej zajmować się sprawami Państwa. Po dniach kilku, mianowicie 9 Lutego, czując się lepiej, wbrew radom Lekarzy, którzy Go leczyli, Leib-Medyka *Mandta* i Doktor *Karella*, raczył, po krótkiej Mszy, wyjechać do Sali Musztry Zamku Inženjerów, dla obejrzenia występujących do marszu bataljonów pułków Gwardyi Izmajłowskiego i Strzelców. — «N. PANIE, rzekł Doktor *Karell*, niema ani jednego Lekarza w WASZEJ Armii, któryby pozwolił prostemu żołnierzowi wyjść z lazaretu w takim stanie, w jakim WASZA CESARSKA MOŚĆ się znajduje, i w takie zimno (23 stopnie); powinnością jest moją wymagać, iżbyś WASZA C. MOŚĆ nie wychodził jeszcze z pokoju.» — «Tyś dopełnił swego obowiązku, odpowiedział CESARZ, pozwól-że, iżbym Mój wypełnił.» O pierwszej po południu CESARZ pojechał do Sali Musztry, nie biorąc nawet ostrożności, (po mimo prośb CESARZEWICZA i osób najbliższej służby), iżby

(*) Opisanie postępow choroby będzie później ogłoszone.

się ubrał cieplej niż zwykle. Po oglądzie zajeżdżał do WIELKIEJ XIĘŻNY HELENY PAWŁOWNY; a od Niej, do chorego wtedy Ministra Wojny; za powrotem zaś uczuł się gorzej niż wiliją. Kaszel i dychawica, już niekiedy i w poprzedzających dniach doznawana, powiększyły się. Noc N. PAN spędził bezsenne, mimo to, nazajutrz, 10 Lutego, wyjechał znowu do tejsze Sali Musztry, dla obejrzenia występujących w pochod bataljonów pułków rezerwowych Gwardyi Preobrażeńskiego i Siemionowskiego i żołnierzy rezerwowego półbataljonu Saperów Gwardyi. Od tej chwili wszystkie chorobliwe symptomata zaczęły się natężyć; CESARZ już nie wychodził z pokoju. 11 Lutego, chociaż chciał być na Mszy, ale nie mógł i położył się do łóżka. Wieczorem choroba widocznie okazała się być ciężką i symptomata niebezpieczeństwa zaczęły rozwijać się z szybkością do niewierzenia. (*) Nie zważając na Swoj stan cierpienia, CESARZ nie przestawał zajmować się sprawami Państwa, i dopiero tylko 12 Lutego, na naleganie lekarzy, zdecydował się prace te zdać CESARZEWICZOWI.

Kiedy niebezpieczeństwo uznane zostało niewątpliwem, — N. CESARZOWA, uzbroiwszy się w mężstwo, ośmieliła się wezwać N. Małzonka Swojego do przyjęcia św. Komunii — CESARZ zaczął był w pierwszym tygodniu Postu przygotować do spowiedzi rekolekcyje i od Poniedziałku do Czwartku włącznie, raczył bez przerwy bywać na nabożeństwie, ale nieraz skarżąc się na słabość zdrowia, wyrażał wątpliwość, azali będzie mógł wypełnić ten Chrześcianański obowiązek. Nie zważając jednakże na Swoją słabość, nigdy podczas nabożeństwa nie usiadał, lubo był o to proszony przez Protopresbytera Bażanowa — CESARZOWA skorzystała z tej okoliczności. «Jeżeliś nie mógł (rzekła), ukończyć re-

(*) Kiedy i dawniej śp. CESARZOWI zdarzało się chorować, nie pozwalał wydawać biuletynów, żeby nie trwożyć publiczności. Również i teraz, na trzy dni przed zgonem, raczył powiedzieć CESARZEWICZOWI: «Spodziewam się że publiczności nie niepokojono biuletynami o MOJEJ chorobie.»

kollekcij i komunikować w pierwszym tygodniu, czy nie zechciałbyś teraz tego uczynić? Jakkolwiek stan zdrowia Twojego niema nic niebezpiecznego, ale ileż to mamy przykładów, że za przyjęciem Sakramentów, Pan Bóg zsyła cierpiącym ulgę! — «Nie, nie mogę przystąpić do tak wielkiego Sakramentu w łóżku, nie ubrany. Lepiej będzie, jak odzyskam siły, wypełnić to w przyzwoity sposób.» CESARZOWA zmilczała. Wprędce zauważał iży na JEJ oczach. «Ty płaczesz?» — «Nie, to katar.» — Po kilku minutach CESARZOWA zaczęła pocichu odmawiać *Ojciec nasz*. «Ty modlisz się? Dla czego? ...» — «Modłę się o Twoje wyzdrowienie.» — «Albożem w niebezpieczeństwie? ...» — «Nie...» Tu CESARZOWEJ zabrakło mężstwa dla odpowiedzenia tonem stanowczym. «Ale tyś bardzo wzruszona, zmordowana; pójdz, uspokój się.» N. PANI wyszła.

Około godziny trzeciej nocnej CESARZ zapytał Doktora Mandta: «Powiedz Mi otwarcie, na co choruje? Wiesz że i dawniej zawsze ci kazał uprzedzić MIE zawczasu, jeżeli ciężko zapadnę, iżbym nie uchybił wypełnienia Chrześcijańskiej powinności.» — «Nie mogę zataić WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI, że choroba WASZA nabiera ważności; prawe płuco jest dotknięte.» — «Chcesz powiedzieć że jest zagrożone paralizem?» — «Jeżeli choroba nie ustąpi naszym staraniom, w rzeczy samej to nastąpić może; ale my tego jeszcze nie widzimy i nie tracimy nadziei WASZEGO wyzdrowienia.» — «A, teraz dopiero rozumiem MÓJ stan; teraz wiem co czynić.» — Odprawivszy Doktora CESARZ rozkazał przywołać NASTĘPCĘ i spokojnie opowiedział Mu zrozpaczone Swoje położenie, dodając: «spodziewam się żeś nie jeszcze nie powiedział MAMIE; każ zawołać Spowiednika.» — Protopresbyter Bażanow znajdował się już w pałacu. W tém weszła CESARZOWA. Kiedy Spowiednik zaczął czytać modlitwy przed Spowiedzią, CESARZ błogosławił klęczących przy jego łożu CESARZOWĘ i NASTĘPCĘ, poczem Oboje wyszli.

Po ukończeniu Spowiedzi, CESARZ przeżegnawszy się powiedział: «Błagam Pana iżby MIE przyjął na swe łono.» Święty obrzęd komunii, odbyty, z woli CESARZA w obecności CESARZOWEJ i NASTĘPCY, dopełnił ON z zupełnym samopoznaniem, z rzewną pobożnością i niezwykłym spokojem. Modlitwę zaś *«Wierzę Panie i wyznaję»* odmówił z początku do końca dość mocnym głosem. Następnie wezwał ku SOBIE CESARZEWICZOWĘ JMC, W. X. KONSTANTYŃA MIKOŁAJOWICZA, WIELKIE XIEŻNE ALEXANDRĘ JÓZEFOWNĘ, MARYĄ MIKOŁAJOWNĘ, HELENĘ PAWŁOWNĘ i WNUCZĄT, którzy całą noc bezsenne spędzili w przyległych pokojach; mężnie oznajmił IM o bliskim Swoim zgonie, ze wszystkiemi pożegnał się, wszystkich pobłogosławił. Wymówione przez NIEGO w tych świętych i uroczystych chwilach słowa, zostaną nazawsze wyryte w sercach osierociałej NAJJAŚNIEJSZEJ Rodziny. CESARZOWA wykrzyknęła: «Boże! czemuż nie mogę umrzeć wraz z TOBĄ!» — «Powinnas żyć dla NICH» — Obróciwszy się ku NASTĘPCY, CESARZ rzekł: «Ty wiesz, że wszystkie MOJE usiłowania zmierzały do szczęścia Rosyji; chciałem nieprzestawać pracować tak, iżby zo-

stać TOBIE Państwo dobrze urządzone, zabezpieczone z zewnątrz, zupełnie spokojne i szczęśliwe; ale Ty widzisz w jakim czasie i w jakich okolicznościach umieram. Znać tak się Bogu podobało. Ciężko Ci będzie.» — Zalany łzami NASTĘPCA odpowiedział: «Jeżeli już sądzono, iżbym CIEBIE utracił, pewny jestem, że i tam będziesz Go modlił za Rosyją, za NAS, o świętą Jego MNIE pomoc, w dźwiganiu ciężkiego brzemienia, przez Niego samego na MNIE wkładanego.» — «Tak, JA zawsze błagałem Go za Rosyją i za WAS wszystkich, będę, będę modlił się i tam.» «WY zaś, (obracając się do otaczającej łoża boleści NAJJAŚNIEJSZEJ Rodziny, i ukazując CESARZOWĘ, mówił dalej): wytrwajcie na zawsze, jak dotąd, w ścisłym związku rodzinnej miłości.»

Następnie CESARZ przywołał Ministra Dworu Hrabie Adlerberga, Hrabie Orłowa i Ministra Wojny Xiecia Dołgorukowa; w rozrzewniających słowach dziękował im za wierną służbę, za doświadczone przywiązanie; polecił ich NASTĘPCY, pobłogosławił i pożegnał.

Potém, znowu zwracając się ku CESARZEWICZOWI i ku Hrabie Adlerbergowi, wydał ostatnie rozkazy we względzie SWEGO pogrzebu. Sam wyznaczył salę niższego piętra Pałacu Zimowego, w której miały być wystawione zwłoki JEGO i wskazał miejsce grobowca w Petropawłowskiem Soborze, wymagał, iżby pogrzeb był sprawiony z jak najmniejszym przepychem, bez wystawnego katafalku, bez wszelkich w sali i cerkwi wspaniałości, a to dla uniknięcia próżnych wydatków. (*) Nakoniec kazał przywołać najbliższych sług, dziękował im, żegnał ich i błogosławił.

Umierający MONARCHA miał jeszcze zupełną przytomność, kiedy Spowiednik zabrał się do czytania Modłów za konających i racył powtarzać za nim wyrazy modlitwy, słabym już wprawdzie głosem ale spokojnie. Wprędce głos ustał; znakami przywołał do SIEBIE Spowiednika, uściśnął mu rękę, ucałował krzyż który miał na piersiach i nie mając już siły wymówić ani jednego słowa, ręką i oczami wskazywał CESARZOWĘ, NASTĘPCĘ, jakby chcąc, iżby Spowiednik za nich się modlił. Do ostatniego tchnienia nie wypuszczał ręki CESARZOWEJ i NASTĘPCY, i mocno je ścisnął.

O dwadzieścia minut na pierwszą już nie żył MONARCHA, który przez lat bezmała trzydzieści uświetniał Tron Rosyjski, który w najwyższym stopniu przejęty był uczuciem świętych SWYCH obowiązków, i niezmordowanie, z zupełnym o SOBIE zapomnieniem, pracował dla dobra Ojczyzny.

ROZKAZ DZIENNY

do wojsk Korpusów Cwardyi i Grenadyerów.

w S. Petersburgu, 19 Lutego 1855 roku.

Niezbadanej Opatrzności Boskiej podobało się nawiedzić nas wszystkich powszechnym strapieniem, straciliśmy Ojca,

(*) Testamentem błogiej pamięci CESARZA MIKOŁAJA PAWŁOWICZA, otwartym po JEGO zgonie przez panującego CESARZA, wymagał ON, iżby termin żałoby po NIM był jak najkrótszy.

Dobroczyńcę, MONARCHĘ NASZEGO MIKOŁAJA PAWŁOWICZA.

Z sercem napełnioném boleścią, miłością synowską i pamięcią dobrodziejstw nieodżałowanego Rodzica MOJEGO i CESARZA, czynię wiadomém wojskom korpusów Gwardyj i Grenadyerów o tak dotkliwym wypadku i MAM przekonanie, że wszyscy, te wojska składający, znając ojcowską pieczołowitość i niezmienną o nich troskliwość Ojca i MONARCHY, w pełni wraz z nami czują, jak wielka jest strata nasza i dzielają ze MNĄ wspólną boleść, która tak niespodzianie nas dotknęła.

Jak bliskimi były sercu zeszłego w Bogu CESARZA MIKOŁAJA PAWŁOWICZA wojska i jak MONARCHA je miłował, dowodem tego jest ostatnie wyrażenie woli JEGO, którym między innemi powiedziano:

«Dziękuję sławnej, wiernej Gwardyi, która ocaliła Rosyję w 1825 roku, niemniej walecznym i wiernym Armii i Flocie; proszę Boga, iżby w nich zachował na zawsze też cnoty, tegoż ducha, któremi przy Mnie odznaczały się. Dopokąd duch ten się zachowa, spokój Państwa i zewnętrznie i wewnętrznie jest zapewniony i biada wrogom jego! Kochałem ich jak własne dzieci, starałem się, jak mogłem, byt ich ulepszyć; jeżeli nie we wszystkim Mi się powiodło, nie było to z braku dobrych chęci, ale ztąd, że albo nie lepszego obmyślić nie umiałem, albo więcej uczynić nie zdołałem.»

Głęboko przenikniony tą niezapomnianą MONARCHĄ miłością ku wojskom Gwardyi i Grenadyerów, w których szych, z miłém o tém wspomnieniu, SAM lat 17 przepędziłem, śpieszę wypełnić ostatnią wolę w Bogu zeszłego Rodzica MOJEGO i oddać im wdzięczność MONARCHY, będąc zupełnie pewnym, że ona posłuży wojskom za rękojmią sowitej troskliwości i Ojcowskiej pieczy o nie wiecznej pamięci dostojnego CESARZA i że wojska te usiłować będą usprawiedliwić nadzieje, któremi napełnione było serce MONARCHY w ostatnich życia JEGO chwilach.

Oddając przy tej zrzeczności całą sprawiedliwość odznaczającej się gorliwością i pilnością służbie najbliższych MOICH współpracowników, skutkiem niezmordowanej staranności których, byłem stale zaszczytany NAJMIŁOŚCIWSZYM zadowoleniem w Bogu zeszłego CESARZA JMCI—serdecznie dziękuję PP. Dowodzcóm: Gwardyjskiego rezerwowego Korpusu jazdy i Korpusu piechoty Gwardyi, Jenerałowi jazdy *Strandmannowi* i Jenerał-adjutantowi *Sumarokow*, byłemu Dowodzcy korpusu Grenadyerów, Jenerał-adjutantowi *Murawjew* i dziś Dowodzącemu tym korpusem, Jenerał-adjutantowi *Plautin*, Dowodzącemu wojskami w S.-Petersburgu i okolicach pozostałemi, Jenerał-adjutantowi *Arbuzow*, Naczelnikowi Sztabu, Jenerał-adjutantowi *Witowtow*, Naczelnikowi Artyleryi i Inżynjerów, PP. Naczelnikom Dywizyj, Dowodzcóm Brygad i Pułków, tudzież wszystkim PP. Jenerałom, Sztab i Ober-Oficerom pomienionych Korpusów; — niższym zaś rangom objawić MOJE serdeczne «dziękuję.»

Niniejszy Rozkaz dzienny ma być odczytany we wszyst-

kich rotach, szwadronach, bateriach i innych oddziałach, przy zebraniu PP. Sztab i Ober-Oficerów.

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:

ALEXANDER.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 22 Lutego, były Naczelnik Sztabu w Zarządzie wojskowemi zakładami Wychowania, Jenerał-adjutant *Rostowcow*, mianowany Naczelnikiem Głównego Sztabu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI w Wydziale Wojskowych Zakładów Wychowania, z pozostaniem Jenerał-adjutantem.

— Przez Rozkazyienne CESARSKIE w Wydziale służby Cywilnej: 8 Lutego, Dyrektor Szkół gubernii Smoleńskiej Radzca Dworu *Filosofow*, mianowany Dyrektorem Szkół gubernii Kijowskiej; — 9 Lutego, mianowani, Radzcy Stanu: Dyrektor Szkół gubernii Kijowskiej *Stieblin-Kamiński*, Inspektorem Szkół Kijowskiego okręgu Naukowego i pełniący obowiązki Dyrektora Szkół gubernii Mohylewskiej *Andrjewski*, Dyrektorem Szkół tejże gubernii; — 10 Lutego, za wysługę lat podniesiony do rangi Radzcy Stanu, Radzca Kollegialny, Starszy Dyrektor Kijowskiego Kantoru Banku Handlowego Państwa *Jurjew*; — 12 Lutego, podniesiony zostaje za wysługę lat, do rangi Radzcy Stanu, Radzca Kollegialny, Radzca Izby Skarbowej Grodzieńskiej *Mironowicz*; — 13 Lutego, Zostający przy Namiestniku Królestwa Polskiego, Rzeczywisty Radzca Stanu *Oczkin*, w nagrodę odznaczającej się służby Najlaskawiej mianowany Radzcą Tajnym, z pozostaniem przy Namiestniku; Dyrektor Kancellaryi Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Królestwa Polskiego, Rzeczywisty Radzca Stanu *Starynkiewicz*, mianowany Starszym Urzędnikiem Kancellaryi Przybocznej J. C. Mości Sekretaryatu Stanu Królestwa; — 16 Lutego, podniesiony zostaje za wysługę lat do rangi Radzcy Stanu, Radzca Kollegialny Towarzysz Prezesa Izby Witebskiej Sądu Kryminalnego *Muchaczew*; Witebski Gubernijalny Lustrator Dóbr Państwa, Radzca Stanu *Pierepiecza*, na własną prośbę otrzymuje dymissyą.

— Rozkazem dziennym P. S.-Petersburskiego Ober-policmejstra obwieszczono, że zaczynając od 21 Lutego, wszyscy bez żadnej różnicy stanów i klass, dopuszczeni będą w pałacu Zimowym, do złożenia ostatniego hołdu w Bogu zszłemu CESARZOWI MIKOŁAJOWI I, codziennie od godziny 8 do 11 rano i od godziny 2 do 6 po południu.

— Rada Państwa, po rozpatrzeniu wyroku Departamentu Heroldyi Rządzącego Senatu, o zatwierdzeniu Sekretarza Gubernijalnego *Józefa Godziemby* z synami w szlachectwie dziedzicznym, zwróciła wzgląd na to, że zmarły ojciec jego Doktor Medycyny *Andrzej Godziemba*, na mocy takowego stopnia naukowego, mógł być, jeszcze w roku 1821, przy samém wejściu do służby, otrzymać rangę Assesora Kollegialnego, jakowa, stosownie do postanowień, które obowiązywały przed wydaniem CESARSKIEGO Manifestu 11 Czerwca 1845 roku; nie był zaś mianowany na tę rangę z po-

wodów, od woli jego niezależnych. Ztąd uznając, że syn pomienionego Doktora Medycyny Józef Godziemba, na zasadzie przytoczonych w postanowieniu Rządzącego Senatu Artykułów Układu Praw o Stanach, ma zupełne prawo z synami swojemi skorzystać z zasłużonego przez ojca dziedzicznego szlachectwa, Rada Państwa *uchwaliła Zdanie*, iż Sekretarz Gubernijalny Józef Godziemba, z synami Ludwikiem, Antonim i Juljanem-Donatem (2 imion), zgodnie z decyzją Rządzącego Senatu, ma być zatwierdzony w dziedzicznej szlacheckiej godności. Zdanie to zostało Najwyżej zatwierdzone w dniu 19 Stycznia 1855 roku.

Rozkaz dzienny Głównego Zwierzchnika Wojskowych Zakładów Wychowania, z dnia 13 Stycznia 1855-roku, № 2014.

«P. Minister Narodowego Oświecenia, odezwą z dnia 28 Grudnia, za № 2,508 zawiadomił Naczelnika Sztabu Mojego w Wydziale Zakładów Wojskowych Wychowania, że N. CESARZ JMC, zauważwszy ze szczególnym zadowoleniem, szlachetny popęd młodzi kształcącej się w Cywilnych Zakładach Wychowania do służby wojskowej w teraźniejszych okolicznościach, Najlaskawiej raczył wskazać środki ku zaspokojeniu ich patriotycznej ochoty i NAJWYŻEJ rozkazać: w Uniwersytetach Stołecznych i wyższych klassach wszystkich Gymnazyj otworzyć od Nowego roku, dla uczniów kurs frontowego Regulaminu pieszej służby (rotnego i bataljonowego, nie dalej), ażeby tym sposobem mogli być oficerami praktycznie przygotowanemi i już oswojonemi z teorią frontowej Ustawy. Nadto w Uniwersytetach obu Stolic wprowadzić lekcye Artylleryi i polowej Fortyfikacji.

We względzie Nauczycieli, podobało się J. C. Mości rozkazać P. Ministrowi porozumieć się z Naczelnikiem Mojego Sztabu o osobach, jakie dla dawania lekcyj będą wyznaczone. Ku wykonaniu powyższej MONARSZEJ woli, Naczelnik Mojego Sztabu udzielił P. Ministrowi następujące MOJE kombinacye:

1.) Nauczanie frontu i frontowych Regulaminów polecić:

a.) W S.-Petersburgu:

W Uniwersytecie — Szkole Podchorążych i Junkrów Gwardyi.

W pięciu Gymnazjach — Korpusom: Paziów J. C. Mości, 1-mu, 2-mu, Pawłowskiemu i Pułkowi Szlacheckiemu.

b.) W Moskwie:

W Uniwersytecie — Alexandrowskiemu Sierocemu korpusowi Kadetów.

W czterech Gymnazjach — korpusom Kadetów: 1-mu i 2-mu Moskiewskiemu, Alexandrowskiemu Sierocemu i Alexandrowskiemu-Brzeskiemu.

2.) Poruczyć nauczanie Artylleryi i Fortyfikacji polowej w Uniwersytetach: S.-Petersburskim, Artylleryi — Szkole Michałowskiej Artylleryjskiej, a Fortyfikacji polowej — Szkole Głównej Inżynjerów; — w Moskiewskim: Artylleryi — Pierwszemu a Fortyfikacji polowej — Drugiemu Moskiewskiemu korpusom Kadetów.

3.) W nauczaniu tych nauk przyjąć zatwierdzone przez ziemnie programmata, konspekta i doręczniki Wojskowych Zakładów Wychowania.

4.) Naczelnicy wszystkich wymienionych Zakładów Wojskowych Wychowania mają obowiązek przekonywać się choćby raz co dwa tygodnie, a im częściej tym legiej, o zajęciach oficerów, przez nich wybranych.

5.) Ministerstwo Oświecenia poniesie koszt na przejazdy i wynagrodzenie trudów Nauczycieli Wojskowych Zakładów Wychowania.

6.) O stopę wynagrodzenia Nauczycieli mają się wzajemnie umówić P. Minister Oświecenia z Naczelnikiem Mojego Sztabu.

7.) Godziny lekcyj dla Nauczycieli Wojskowych Zakładów Wychowania mają być przez Ministerstwo wyznaczone takie, iżby się nie zbiegały z godzinami ich lekcyj we własnych zakładach.

Nadto za zgodzeniem się P. Ministra Oświecenia, rozkazałem Naczelnikowi Sztabu Mojego, iżby dla ostatecznego rozważenia tego przedmiotu, zebrał Komitet z Dyrektorów S.-Petersburskich Wojskowych Zakładów Wychowania, pod jegoż prezydencją i w obecności doń P. Kuratora S.-Petersburskiego Naukowego okręgu.

Komitet ten uchwalił środki następujące:

1.) Nauczanie frontu i frontowego Regulaminu polecić:

a.) W S.-Petersburskim Uniwersytecie: Szkole podchorążych i Junkrów Gwardyi. (1)

b.) W S.-Petersburskich Gymnazjach:

1-m, Pawłowskiemu Korpusowi Kadetów. (2)

2-m, Korpusowi Paziów. (3)

3-m, 2 Korpusowi Kadetów. (4)

4-m, 1 Korpusowi Kadetów. (5)

5-m, Pułkowi Szlacheckiemu. (6)

2.) Nauczanie w S.-Petersburskim Uniwersytecie Artylleryi i Polowej Fortyfikacji poruczyć:

Pierwszej — Michałowskiej-Artylleryjskiej Szkole. (7)

Drugiej — Głównej Szkole Inżynjerów. (8)

Nauki te, ze względu na krótkość czasu przejść w takiej rozciągłości, iżby oznajomić uczących się tylko z istotnie niezbędnymi ich oddziałami, o co, Kurator Uniwersytetu umówił się szczegółowo z Naczelnikiem Mojego Sztabu.

3.) Wypotrzebować z Arsenалу, dla pokazania Studentom praktycznych z armatami czynności, jedno działo i jeden jednoróg.

4.) Do pomocy przy ćwiczeniu frontowem wyjednać od-

(1) Kapitan Moskiewskiego pułku Gwardyi *Nabel*, a w razie potrzeby i Sztabs-kapitan pułku strzelców Gwardyi *Malachow*.

(2) Kapitan *Riman*.

(3) Kapitan *Krit*.

(4) Podpułkownik *Surmieniew*.

(5) Kapitan *Malinowski*.

(6) Podpułkownik *Sawrinowicz*.

(7) Pułkownik *Płatow*.

(8) Kapitan *Kwist*.

komenderowanie Podoficerów lub Gefrejtów z pułku Wzorongowego, po jednemu na 20 uczniów.

Do Uniwersytetu, gdzie uczących się		jest 180 — 9 Podoficerów.	
— 1	Gymnazjum	22 —	1 —
— 2	—	39 —	2 —
— 3	—	46 —	2 —
— 4	—	40 —	2 —
— 5	—	28 —	1 —
Zapasowych.		— 3 —	
Ogół.		20 Podoficerów.	

Ci ludzie mają mieszkać i być żywieni w zakładach do których będą przykomenderowani (*).

5.) Cwiczeniami zajmować się od wpół do trzeciej po południu:

W Uniwersytecie — codziennie, teorią i praktyką.

W Gymnazyjach — po trzy razy na tydzień frontem i po trzy razy Regulaminem.

6.) Ogólny nadzór nad postępem ćwiczeń we froncie i w Regulaminie uczniów pięciu Gymnazyj polecić przykomenderowanemu do Sztabu *Морского*, Pułkownikowi pułku Finlandzkiego Gwardyi *Epifanow*.

7.) Naczelników Zakładów Wojskowych Wychowania zobowiązać, iżby przekonywali się od czasu do czasu, choć raz co dwa tygodnie, a im częściej tym lepiej, o zajęciach oficerów, przez nich wybranych; — i

8.) Wyznaczyć dla bataljonowych musztrów Studentów Uniwersytetu i uczniów pięciu Gymnazyj maneż 1 korpusu Kadetów po raz w tydzień, a Salę musztry Pułku Szlacheckiego, stosownie do potrzeby.

Wszystkie wyżej wyszczególnione uchwały były przeze mnie podane na Najwyższą J. C. Mości uwagę i N. CESARZ Jmć raczył je zatwierdzić.

Obwieszczając o tém w Wydziale Zakładów Wojskowych Wychowania, zalecam:

1.) Przyjąć wszystko wyżej wypisane ku niezwłocznemu wykonaniu, w czém co do kogo należy.

2.) Naczelnik Sztabu *Морского*, który teraz właśnie odjeżdża do Moskwy wraz z P. Ministrem Oświecenia, ma też środki głównie zastosować i do Moskiewskich Wojskowych Zakładów Wychowania.

i 3.) O wynagrodzeniu Nauczycieli Zakładów Wojskowych Wychowania, za wkładające się na nich poruczenia, Naczelnik Sztabu ma Mi donieść oddzielnie.

Podpisał: Główny Zwierzchnik Wojskowych Zakładów Wychowania, *Jenerał-Adjutant ALEXANDER*.

NOWINY Z KRYMU.

Od Jenerał-Adjutanta *Хієця Миєншикова* odebrano doniesienie, że w nocy z 9 na 10 Lutego, przed lewem skrzyd-

(*) Nadto PP. Dyrektorowie objawili, że mogą przysłać i Podoficerów którzy uczą frontu uczniów Wojskowych Zakładów Wychowania.

łem Sewastopolskich warowni, na pochyłości góry Sapun, tworzącej prawy brzeg parowu Kilen, (*Килень-Бака*), była przez nas założona reduta w celu postawienia nowej przeszkody postępowi oblężniczych robot. Zamiar ten był wypełniony z taką niespodzianością, że nieprzyjaciel nie miał czasu żadnego stawić nam oporu i po przetrwaniu całej nocy pod bronią, dopiero o świcie wszczął ogień z naszymi sztucernikami.

We dwa dni później, w nocy na 13 Lutego, postanowił on jednakże atakować pomienioną redutę znacznymi siłami, ale napad ten był świetnie odparty przez pułki piesze *Selengijski* i *Wołyński*, pod dowództwem Jenerał-majora *Chruszczewa*. Według zeznania jeńców, nieprzyjaciel poniósł straty do sześciuset zabitych i renionych, w tej liczbie około trzechset czterdziestu samych zuawów. Z naszej strony zabitych było żołnierzy sześćdziesiąt siedm, ranionych i kontuzjowanych ober-oficerów siedmiu, żołnierzy dwóchset pięciu.

Działania oblegających przeciw Sewastopolskim warowniom, postępowały w ostatnich czasach bardzo słabo; minowe zaś ich roboty są wstrzymane.

W okolicach Eupatoryi, po silnym rekonesansie dokonanym przez Jenerał-porucznika *Chrulewa* w dniu 5 Lutego, nie nie zaszło nowego. (*Ruski Inwalid.*)

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 20 Lutego pozostało chorych 135 — w ciągu doby zachorow. 17 — wyzdr. 7 — umarło 5 — po 21 Lutego pozostało chorych 140.

W ciągu doby zachor. 18 — wyzdr. 1 — umarło 8 — po 22 Lutego pozostało chorych 149.

W ciągu doby zachor. 15 — wyzdr. 4 — umarło 7 — po 23 Lutego pozostało chorych 153.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 16 (28) Lutego.

ROZKAZ DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Z dnia 18 (30) Stycznia 1855 roku.

Przez rozporządzenia Komisyj Rządowych i władz oddzielnych.

W Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, mianowani: Pisarz Dyrekcji Szczegółowej gub. Warszawskiej *Jan Brzozowski*, Pisarzem Dyrekcji Głównej; Podsekretarz *Paulin Kucharzewski*, Dziennikarzem Expedytorem; Adjunkt Wydz. Buchalteryi *Julian Nowosielski*, 1-szym Sekretarzem; Starszy Kancellista *Kazimierz Niwiński*, 2-gim Podsekretarzem; Rachmistrz Wydz. Buchalteryi, *Franciszek Babiński*, Buchalterem; Adjunkt Wydz. Sprawdzania *Leon Sadowski*, i Adjunkt Wydz. Buchalteryi *Ignacy Kowalewski*, Rachmistrzami Wydz. Buchalteryi; Dziennikarz Expedytor *Teofil Babiński*, Assystent Wydz. Sprawdzania *Lucyan Symonowicz* i Kancellista *Julian Frejsler*, Adjunktami Buchalteryi; Adjunkt Wydz. Buchalteryi *Apolinary Przybyłko*, Rachmistrzem tegoż Wydziału; Adjunkt Wydz. Sprawdzania *Antoni Obrębski*, Adjunktem Wydz. Buchalteryi; Naczelnik

Seceyi Kontroli w Wydz. Sprawdzania Floryan Czerniński, Naczelnikiem Seceyi Kontroli w Wydz. Buchalteryi; Rachmistrz Franciszek Klein, 1 Kontrolerem; Rachmistrze: Stanisław Sokolnicki, Kazimierz Hulanicki, Stanisław Jaworowski, Kontrolerami Starszymi; Adjunkci: Alexander Apoznański, Wilhelm Gebetner, Antoni Brochocki, Assystent Wydziału [Sprawdzania Józef Czarnocki, i Adjunkt Antoni Niewiński, Kontrolerami młodszymi; Adjunkt Maurycy Piasecki, i Assystent Wydz. Sprawdzania Karol Dogiel i Leopold Moraczewski], Starszymi Pomocnikami Kontrolera; Assystent Wydz. Sprawdzania Władysław Kochanowski, Młodszym Pomocnikiem Kontrolera; Assystent Wydziału Sprawdzania Jakób Ignatowski i Adolf Swinarski, Adjunktami; Dyetaryusz Tomasz Kaczorowski, Assystentem Wydz. Sprawdzania, i Adjunkt Kasy Julian Woliński, Rachmistrzem.

Podsekdecy Sądu pokoju Okręgu Stanisławowskiego, Jan Suski, Pisarzem Dyrekcyi Szczegółowej w Warszawie; Patron Trybunału Płockiego Antoni Żochowski, Pisarzem Dyrekcyi Szczegółowej w Płocku, i Dziennikarz-Expeditorem Alexander Mańkowski, Archiwista; Archiwista Klemens Czaplicki, Assystentem, i Assystent Józef Czaplicki, Dziennikarzem-Expeditorem.

W Zarządzie Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, mianowani: Dozorca drogowy Wiktor Leszczyński, pełniącym obowiązki Zawadowcy Stacyi 3 klasy; Aplikant Dyrekcyi Nestor du Laurans, pełn. obow. Dozorcy drogowego, i Maszynista Karol Vogtman, pełn. obow. Starszego Werkmajstra przy warsztatach.

Rozkazem do Zarządu Cywilnego z dnia 16 (28) Marca r. z., Właściciel dóbr Hilary Krzęciewski, mianowany Sędzią Pokoju okręgu Zamojskiego, mylnie nazwany został Krzęciejewskim.

— Naczelnik okręgu Poczтового Królestwa Polskiego mianował: X-go Sekretarza Pocztańtu Warszawskiego Karola Barcewioza IV-tym Sekretarzem tegoż Pocztańtu; Sekretarza Urzędu Poczтового w Suwałkach, Alexandra Zakrzewskiego, Sekretarza Pocztańtu Warszawskiego; Sekretarza Urzędu Poczтового w Krośniewicach, Kazimierza Truskolawskiego, Sekretarzem Urzędu Poczтового w Suwałkach; Kancelistę Zarządu Poczтового Aloizego Grzankowskiego, Sekretarzem Urzędu Poczтового w Krośniewicach.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. Piszą z Wiednia do gazety Kolońskiej, że nowy rozkład wojsk, czyli tak zwany porządek bojowy został przez Cesarza zatwierdzony w dniu 14 Lutego. Nowe pozycje mają być zajęte przed 15 Marca a przemieszczenia (dyzlokacje) zaczną się 1 tegoż m. Dwa pułki niezwłocznie wystąpią do marszu z Włoch do Styryi. 49-ty liniowy, stojący w Medyolanie, udaje się do Pragi. Z Wiednia 16-ty pieszy wyrusza do Transylwanii. Pracują bez przerwy nad

pomnożeniem i udoskonaleniem artylleryi i fabryki ręcznej broni nadzwyczajną rozwijają działalność dla tego, iżby wszystkie pułki piesze po 1 Marca mogły odebrać nowe karabiny. Transporta amunicyj bez przerwy posyłane są jedne po drugich między innymi do Xięstw nad-Dunajskich.

Wieden, 5 Marca. (Przez telegraf.) Dziś rano N. Cesarz Jmć szczęśliwie powiada Arcyksiężniczkę.

— Donoszą z Wiednia z dnia 19 Lutego, że po odebraniu tam Manifestu Cesarza Rossyjskiego o utworzeniu Mili-cyi, odbyło się kilka konferencyj wojennych pod prezydencją barona Hess, do których wzywani też byli generał francuzki P. de Letang i generał angielski Crawford.

Triest, 26 Lutego. (Przez telegraf.) W tej chwili przybywa statek z Konstantynopolu z wiadomościami z dnia 19 b. m. Piękna pogoda nastąpiła w Krymie. Sprzymierzeńcy pomnażają swoje środki obrony. Umarł Tefik, zięć Omera-paszy.

Tenże statek przywozi nowiny z Aten, z dnia 25 Lutego. P. Bruck, przejeżdżając przez tę stolicę, miał u Króla posłuchanie. Cała artyllerya francuzka będąca w Grecyi, odebrała rozkaz udania się do Krymu. W Pirei został tylko bataljon marynarzy francuzkich. Armija angielska też zabierała się do odpłynienia.

PRUSSY. Berlin, 4 Marca. (Telegraf.) N. Król Jmć wydał Rozkaz iżby Armija Pruska przywdziała żałobę na cztery tygodnie z powodu zgonu Cesarza Jmci Mikołaja 1. Teatry zamknięte będą przez dni trzy.

— Dyplomata Angielski P. Hammond, towarzyszący lordowi Johnowi Russell do Wiednia, przybył do Berlina w drodze do miejsca przeznaczenia i był przedstawiony, 25 b. m. przez Posła Angielskiego, Lorda Bloomfield, Pierwszemu Ministrowi, Panu Manteuffel. P. Hammond nie mógł nic pewnego powiedzieć o przyjeździe samego lorda Russell do Berlina.

FRANKFURT. W skutek wyrzeczenia Sejmu w dniu 8 Lutego, postawienie kontyngensów federalnych na stopie wojny, czynnie się skutecznia nietylko we czterech Królestwach, ale i w obu Hesyach, Wielkiem Xięstwie i Xięstwach Saskich, W. Xięstwie Badeńskim, Xięstwie Nassauskiem, Xięstwie Anhalt, Bernbourg, we Frankfurcie, Hamburgu, Lubecie, i t. d. (G. P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 26 Lutego, wieczorem. (Depesza telegraficzna Gazety Indépendance Belge).

Na początku posiedzenia Izby Gmin dnia dzisiejszego, Lord Palmerston oznajmił urzędowie o mianowaniu lorda Johna Russell Ministrem Kolonij, sir Charles Wood Pierwszym Lordem Admiralicji, Pana Cornwall Lewis Ministrem Skarbu, lorda Duncan, jednym z Lordów Skarbu.

Pierwszy Minister dodał, że lord John Russell udaje się do Wiednia pomimo przyjęcia posady w Gabinetcie Królowej Jmci, ale, że jakkolwiek byłby wypadek negocyjacji Wiedeńskich, nieobecność jego potrwa niedługo.

— Podług korespondencyi gazety Indépendance Belge,

nie przypisują w Anglii utworzeniu milicyi, nakazanemu przez Cesarza Rossyjskiego, takiego znaczenia, jakie zwykle przywiązywane jest do podobnego środka, a zkadinał znajdując słusznymi powody, dla których Monarcha ten przedsięwziął takowe rozporządzenie.

— Na Giełdzie 27 Lutego (taż drogą): Konsolidy 91½ — Rossyjskie 5 procentowe 99 — 3 procentowe 67½.

Londyn, 26 Lutego. (Drogą zwyczajną.) W dzisiejszym *Times* czytamy: «Następny był w dniu wczorajszym, jak zapewniają, skład Gabinetu.

Lord Palmerston, Pierwszy Lord Skarbu, (Pierwszy Minister.)

Lord Cranworth, Lord Kanclerz.

Lord Clarendon, Minister Spraw Zagranicznych.

Lord Panmure, Minister Wojny.

Sir G. Grey, Minister Spraw Wewnętrznych.

Lord John Russell, Minister Kolonij.

Sir G. C. Lewis, Kanclerz Skarbu, (Minister Finansów).

Sir Charles Wood, Pierwszy Lord Admiralicji.

Sir W. Molesworth, Komisarz Naczelny prac Publicznych.

Lord Granville, Prezydent Rady.

Lord Canning, Mistrz Jeneralny Pocht.

Xiążę of Argyll, Lord Tajnej Pieczęci.

Lord Carlisle, Lord-Namiestnik Irlandyi, w razie wyjścia do dymissyi Lorda Saint Germans.

P. Horsman, Sekretarz Stantu do spraw Irlandyi.

Lord Duncan, Lord Skarbu (na miejsce lorda Elcho).

Lord Stanley of Alderley, Prezes Biura Handlu, (Minister Handlu).

P. Laing, Vice-prezes tegoż Biura.

P. Dauby Seymour, Sekretarz Biura Kontroli, (Ministerstwa do Spraw Wschodnio-Indyjskich).

Nie są jeszcze zapewnione posady: Ministra do Spraw Indyj, Kanclerza Xiąstwa Lancaster i Podsekretarstwa Spraw Wewnętrznych i Kolonij.

Jeżeli lord Saint Germans nie usunie się, Lord Carlisle zachowa Kanclerstwo Lancasterskie, a sir Vernon Smith wymienią, jako mającego być Ministrem Indyj.

— *Morning Chronicle* donosi, że sir Robert Peel przyjął posadę Pisarza Artylleryi, a P. Monckton Milnes, jednego z Lordów Skarbu.

— Z wyluczonych wyżej osób, Kanclerz Skarbu, sir G. Cornwall Lewis jest jedynym Ministrem, który dotąd nie był jeszcze Członkiem żadnego z Gabinetów poprzedzających. Jest to znakomity pisarz; znane jest kilka dzieł jego politycznych i historycznych. W 1852 roku został Wydawcą *Edinburgh Review*.

— Donoszą, że jenerał Vyvan, z armii Madras'kiej, mianowany dowodzącą kontyngensu tureckiego. Korpus ten, cały dowodzony przez oficerów Indyjskiej armii, wyniesie 20,000 ludzi.

— Wiadomości z Chin są, z Kantonu po 14, z Szanghai po 2 Stycznia. Powstańcy odnieśli zwycięstwo nad wojskami Cesarzskimi.

(J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 27 Lutego. Piszą z Paryża do gazety Augsburskiej 20 Lutego: «Wiadomość o wyjeździe Cesarza do Krymu potwierdza się, i zdaje pewną, chyba w ostatniej chwili Ludwik Napoleon usłuchał głosu Posłów Austriackiego P. Hubner i Angielskiego, lorda Cowley, którzy mu to odradzają. Prefekt pałacu Cesarzkiego, P. Merle, wyjechał tylko jakoby do Marsylii, ale ztamtąd odpłynął natychmiast do Krymu. Cesarzowa będzie towarzyszyła Małżonkowi; eskorta będzie złożona z 3,000 gwardyi. Xiążę Hieronim mianowany Regentem na czas nieobecności, z tytułem Namiestnika Jeneralnego. Armija Paryzka będzie pomnożona dwiema dywizjami. Nowe trudności zasły z Gabinetem Pruskim mianowicie we względzie artykułu 5 traktatu. Prussia stanowczo odrzuca wszystko, co mogłoby prowadzić do przybrania względem Rossyi postawy zaczepnej.»

— Korrespondencya Nowej Gazety Pruskiej z Paryża 21 Lutego mówi, że ziszczenie projektu podróży do Krymu, zależy od udania się zamierzanego ataku Sewastopola, który, jeżeli się powiedzie, Cesarz przybędzie, dla kierowania dalszemi działaniami przeciw rossyjskim wojskom. Korrespondent dodaje: «Nadto krążą tu następujące pogłoski: Lord John Russell przywiózł Cesarzowi list od Królowej Wiktoryi, która go prosi, iżby zaniechał podróży do Krymu. P. Tayer Professor Fakultetu Medycznego wezwany został do towarzyszenia Cesarzowi w podróży. Cesarzowa pozostanie w Paryżu.»

— Odebrano w Paryżu wiadomość, że fregata 1 rangi *la Semillante*, świeżo wyprawiona z Tulonu ze 300 ludzi ekwipażu i 400 żołnierzy i która nadto wiozła cały ładunek składanych domów drewnianych, całkiem zatonąła na brzegach Korsyki.

— Na Giełdzie 27 Lutego (telegraf.) 4½ procentowe 95 franków 00 centimów — 3 proc- 66 fr. 15 centimów.

— Dekretem Cesarzskim z dnia 17 Stycznia, Szef wydziału Wojny w Szwajcaryi, P. Ochsenbein, mianowany jenerałem brygady i polecone mu zostaje uorganizowanie i dowodztwo drugiej Legii Cudzoziemskiej.

— Jenerał Niel nie wraca do Francyi; przesłano mu rozkaz pozostania w Krymie, lub wrócenia tam, jeżeli już wyjechał. To zdaje się mieć związek z projektem Cesarza jechania do Krymu.

— Słychać że młody Król Portugalii przybędzie do Paryża na Wystawę.

Paryż, 28 Lutego. Monitor dzisiejszy zawiera depezę ze Stambułu 19 b. m. donoszącą, że jenerał Niel, 20 tegoż m. odjeżdża do Krymu. — Przybyło kilka nowych okrętów z wojskami. — Tegoż dnia przybył P. Koller.

— Wyjazd Cesarza do Krymu zdaje się być ostatecznie uradzony i chodzi tylko o czas, kiedy mianowicie nastąpi.

Na Giełdzie dzisiejszej (telegraf.) 4½ procentowe 95 franków 50 centimów. — 3 proc. 66 fr. 30 centimów.

(J. de S.-P.)

WŁOCHY.

SARDYNIA. Donoszą z Genui, 19 Lutego, iż się w Turynie rozeszła wieść, że Król zamierzał odbyć podróż na Wschód szukając w tej zmianie miejsca ulgi dla swego serca, po tak bolesnych stratach jakie poniósł w ostatnich czasach w najbliższych mu osobach rodziny.

RZYM. Donoszą, że Mons. Viale Prela, Pro-Nuncyusz Papieski w Wiedniu, mianowany został Prezesem Rady.

(P. P.)

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

LONDYN, 28 Lutego. Komitet ustanowiony dla wyśledzenia stanu armii angielskiej pod Sewastopolem, zebrał się 26 b. m. obrał jednomyślnie swoim Prezesem Pana Roebuck.

— Izba Gmin zamieniona w Komitet zaopatrzenia wydatków Stanu, na posiedzeniu 26 b. m. przyjęła rozmaite artykuły budżetu wojny.

Londyn, 1 Marca. (Telegraf.) Wczora w Izbie Gmin P. Roebuck oświadczył, że posiedzenia Komitetu śledzącego stan armii angielskiej, będą tajne, i że Xiążę Newcastle będzie się na nich znajdował w charakterze świadka. — P. Peel oznajmił o zaciągu jazdy tureckiej do armii Krymskiej. — P. Goderich wniósł, jako szczegół reformy w organizacji armii, iżby zniesione były szarże płatne oficerów. Evans mówił za wnioskiem, przeciw któremu byli PP. Peel i Herbert. Wielu mowców przemawiało za i przeciw. Rozprawy trwały jeszcze o północy.

— Podług depeszy telegraf. odebranej przez Biuro korespondencyi Berlińskiej, poczta lądowa (indyjska) przywozła wiadomość, że powstanie wybuchnęło w Australii w celu ogłoszenia się tej kolonii niepodległą i że z tego powodu obwołane tam zostało Prawo Wojenne.

— Na Giełdzie 1 Marca (taż drogą), Konsolidy 91½ — Rossyjskie 5 procent. 96½ po odtrąceniu dywidendy; 4½ procentowe 88.

PARYŻ, 1 Marca, Monitor dzisiejszy donosi, że Cesarz wyjechał wczora do Saint-Omer i że nieobecność Jego krótko potrwa. (Gazety Brukselskie mówią, że według powszechnej pogłoski Cesarz wyda pod datą z obozu Boulogne'skiego, proklamacją o swoim odjeździe do Krymu).

Tenże Monitor zawiera depeszę z Eupatoryi, donoszącą, że po 17 Lutego nie zaszło tam nic zasługującego na wspomnienie i podobną depeszę ze Stambułu 19 Lutego.

— Na Giełdzie 1 Marca (tel.) 4½ proc. 95 fr. 75 centimów — 3 procentowe 66 fr. 10 centimów.

WIEDEN, 3 Marca. (Telegraf.) Dziś wydany został następujący Rozkaz dzienny: «W celu uwiecznienia w armii Mojej sławnej pamięci N. Cesarza Rossyjskiego Mikołaja 1 i na pamiątkę wdzięczności za pomoc, której użył Mnie i Państwu Mojemu ze szlachetną i przyjacielską skwapliwością, w epoce ciężkiej próby i ważnych trudności, rozkazuję, iżby pułk Kirysyerów № 5, który nosił nazwanie zeszłego N. Monarchy, zachował takowe na zawsze, a chorągwie jego mają być pokryte krepą w ciągu czterech tygodni trwania nakazanej żałoby.»

— Gazeta jedna Niemiecka twierdzi, że Rząd Austriacki popiera kroki Francji w celu zapewnienia sobie od Rządu Szwajcarskiego pozwolenia, na wszelki przypadek, przeprowadzenia korpusu francuzkiego przez Szwajcaryą.

— *Korespondencya Austriacka* (urzędowa) z dnia 28 Lutego pisze, iż jest nadzieja, że układy Wiedeńskie o pokój będą miały pożądaną wypadek i że Minister Spraw Zagranicznych hrabia Buol, będzie miał za pomocnika w tych układach P. Prokesch-Osten.

— Listy z Wiednia, pisane do gazet Kolońskiej i Frankfurtskiej, utrzymują, że wszystkie wiadomości o przewiezieniu zwłok Xięcia Reichstadt do Paryża były zmyślone i że nawet nie było o tém mowy.

— Pożar pałacu Hradszyn mało zrzucił szkody część dachu zniszczona, ale niedopuszczono ognia do pięt.

PRUSSY. Nowa Gazeta Pruska donosi, że Król Jmé przyjmował 1 Marca, na posłuchaniu prywatnym, lorda Johna Russell, Posła nadzwyczajnego Królowej Jmci W. Brytanii. Wiliją, szlach. Lord, w towarzystwie Posła, lorda Bloomfield, był u Pierwszego Ministra P. Manteuffel.

— Taż gazeta donosi, że Radzca Tajny *Titow*, przybyły ze Stuttgart i jadący do Wiednia w missyi specjalnej, (podług gazet niemieckich dla wzięcia udziału w układach o pokój), miał zaszczyt, 28 Lutego, być wezwanym do Stołu Królewskiego.

HISPANIA. Na pierwszym pozapustnym posiedzeniu Kortezów 22 Lutego, napróżno znowu liberaliści usiłowali wprowadzić do Konstytucyi pewne poprawy, sprzyjające swobodzie wyznań. Wniosek iżby wolno było praktykować obrzędy innowiercze po stolicach prowincjonalnych i portach morskich, został odrzucony 136 głosami przeciw 91.

RZYM. Wielkie uroczystości publiczne gotowały się w Ankonie, z powodu łaski Papieskiej, udzielającej temu miastu przywileje Porto-franco.

POLYNEZYA. Król wysp Sandwich, Kameha-Meha III umarł 15 Grudnia 1854 mając lat 42. Synowiec jego nastąpił po nim pod imieniem Kameha-Meha IV. Mówią iż jest bardzo przeciwny przyłączeniu wysp tych do Stanów Zjednoczonych.

(J. de S.-P.)